

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petit vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 144— Din, za inozemstvo 300 Din.

Rokopisi se ne vračajo.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125, in 3126.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125, in 3126.

Obnovitev rimskega carstva?

Papež bo baje kronal italijanskega kralja za rimskega cesarja - Redni diplomatski odnosa med Vatikanom in Kvirinalom - Prve medsebojne pogodbe

Pariz, 12. februarja. »Chicago Tribune« poroča, da bo Mussolini zahteval kot prvo posledico sporazuma med Kvirinalom in Vatikanom proglašitev italijanskega kralja za rimskega cesarja, da bi se tako poudarila moč Italije kot velesile. Papež naj bi kronal italijanskega kralja za cesarja in tako obnovil sveto rimske državo.

Rim, 12. februarja. Po neoficijskih informacijah obsega pogodba, ki je bila včeraj na svečan način podpisana v latenski palači, predgovor in 27 členov.

Med drugim vsebuje doloblo, po kateri se Italija obvezuje, da proglaši rimske katoliške vero po ustavi za državno vero v Italiji. Papežu se priznava popolna suvereniteta v Vatikanu v mejah, ki so določene po pogodbi.

Obnovljena cerkvena država, ki se uradno naziva »Città del Vaticano« bo spadala izključno pod upravo papeža. Italijanska vlada pa bo na svoje stroške uredila v tej državi vse komunikacijske ustanove, zgradila posebno vatikansko železniško postajo, uredila poštni urad, brzojav in telefon, vzdrževala vse ceste in skrbila za redno vzdrževanje vseh teh ustanov.

Pogodba ureja nadalje svoboden prehod vatikanskih podanikov preko italijanskega ozemlja. Posebne ugodnosti predvideva za razne cerkvene dostojanstvenike, hvaljajoče izven teritorija papeževe države.

Italija priznava papežu pravico, da po mednarodnem pravu ustani svoja poslasti v in ho tudi Italija imenuovala svojega poslanika pri Vatikanu, Vatikan

pa svojega nuncija pri Kvirinalu, tako da bodo med obema državama tudi formalno vzpostavljeni diplomatski odnosi.

Pogodba ureja nadalje tudi vprašanje sodstva in medseb. pravne pomoči. Za vse podanike in dejanja, ki se izvrše na vatikanskem ozemlju, je vrhovni sodnik papeže. Zločinci, ki bi pobegnili iz ene države v drugo, bodo na zahtevo izročeni. Sodilo jim bo italijansko sodišče, v katerem pa bo imela papežka država od slučaja do slučaja svoje zastopstvo.

Glede sodelovanja pri mednarodnih konferencah ali drugih prireditvah dočka pogodba, da se bo smatrala nova papežka država za nevtralno in ho sodelovala zgolj pri vprašanjih, kjer bo smatrala svoje sodelovanje za potrebo in umestno. Papež pa si pridružuje pravico, da pošilja ne glede na stališče Italije svoje zastopnike na mednarodne konference.

Glede ureditve verskega vprašanja narodnih manjšin v Italiji, ki je baje urejeno s pravkar sklenjenim konkordatom med Vatikanom in Italijo, ni mogoče ničesar izvedeti. Tako italijanski kakor vatikanski krogi so glede tega skrajno rezervirani.

Konsternacija v Franciji?

Zagreb, 12. februarja. Klerikalna »Narodna Politika« objavlja naslednjo karakteristično poročilo o pravkar izvršeni rešitvi tkzv. rimskega vprašanja:

Polslužbeno glasilo Vatikana »Osservatore Romano« molči na vse vesti inozemskega tiska o rešitvi rimskega vprašanja in o vseh političnih dogodkih, ki so z njim v zvezi. Vesti iz Londona so povzročile v Parizu pravo konsternacijo. Te vesti so tako vplivale na zbornicco, da je v svojem odboru soglasno sprejela čl. 70. in 71. finančnega zakona, ki odrejata povratek cerkvenih redov v Francijo in povračilo cerkvenih posestev. V Franciji se boje, da bo Francija z novim stanjem med cerkvijo in državo Italijo izgubila na vplivu v vzhodnih deželah.

Zadoščenje v Angliji

London, 12. februarja. Angiški tisk obširno razpravlja o sporazu med Italijo in Vatikanom ter zlasti podčrta izjavo zunanjega ministra Chamberlaina, ki je na nekem shodu naglasil, da tudi protestanti pozdravljajo pomirjenje v Rimu z željo, da bi se tudi druga sporna vprašanja rešila na takoj ugoden in miren način.

Miloš Savčić – beografski komisar

Beograd, 12. februar. Včeraj je bil v avdijenci Miloš Savčić, o katerem so se raznesle vesti, da je najresnejši kandidat za komisarija beografske občine. Iz okolice Miloša Savčića pa se sedaj doznavata, da je sicer pripravljen dati svoje moči na razpolago državi, narodu in vladu, da pa bi v občinski upravi ne mogel doseči rezultatov, ki bi bili potrebni, vsled česar je treba najti za komisarija beografske občine drugo osebnost. Tako ostaja kot kandidat za komisarija beografske občine bivši načelnik notranjega ministrstva Vasa Lazarević.

Zagoneten umor pri beografski kurilnici

Beograd, 12. februarja. V bližini železniške kurilnice so našli davi mrtvega čuvara Vajertove pivovarne, 25-letnega Mihajla Živkovića. Truplo je ležalo na železniškem tiru med vagoni. Ko so zjutraj železniški delavci, ki so kidali sneg, naleteli na truplo, je bilo že docela zamrznjeno, iz česar sklepajo, da je moral biti umor izvršen že v prvih večernih urah.

Živković ima prestreljeno glavo in več težjih poškodb na glavi in ostalem telesu.

V bližini se nahajajoči železniški uslužbenec so zvečer sicer slišali neko streljanje,

vendar pa radi strahovitega mraza ni šel nihče pogledat, kaj se je zgodilo. Kdo je izvršil umor, in kaj se skriva v ozadju, ne ve nihče. Policia je uvedla preiskavo, ki pa doslej ni rodila pozitivnih rezultatov.

Amnestija

Zagreb, 12. februarja. Včeraj opoldne je bil izpuščen iz sodnih zaporov na podlagi kraljeve amnestije prof. Ljudevit Tomašić, ki je bil radi žaljenja vladarja obsojen na 3 leta zapora in ki mu je kasacko sodišče značilo kazen na 2 leta 4 meseca. Prof. Tomašić je že odsedel eno leto in dva meseca.

Čehi in Nemci

Praga, 12. februarja. Dr. Kramar je imel danes daljši govor o razmerju med Čehi in Nemci na Češkoslovaškem. Izjavil je med drugim, da je vnaprej napovedal, da Nemčija ne bo zastopana samo v Društvu narodov, temveč da bo postala tudi članica Sveta Društva narodov. Njegova napoved se je uresničila prej, kot je mislil.

Carlgrad, 12. februarja. Ob Bosporu in ob Črem morju dviga že dva dni strahovit snežni metež. Morje pokriva ledene plošče tako da je parobrodnji promet docela nemogoč. Povsod se pojavi občutno pomankanje življa. Cene neprestano naraščajo. Pomankanje kurjave je od dne do dne občutno. Železniški promet je večinoma ustavljen.

Položaj v inozemstvu

Praga, 12. februarja. Na češkoslovaških železnicah se čuti pomankanje stro-

Brzovlak zavozil v delavski vlak

Velika železniška nesreča pri Zemunu. — 20 oseb ranjenih. — Vzrok se nepojasnjen.

Beograd, 12. februarja. Nocoj se je prijetila v bližini Batajnike pri Zemunu težja železniška nesreča. Zagrebski brzovlak je okoli pol ene zjutraj z vso hitrostjo zavozil v pomočni vlak, ki je bil odpeljan iz Zemuna, da očisti poledenelo progo. Lokomotiva brzovlaka je pri tem skočila s tira, dočim je lokomotivo pomočnega vlaka popolnoma razobil. Tudi dva vagona pomočnega vlaka, v katerih je bilo okrog 100 delavcev, ki so bili docela razbiti. Izgovor je bil dovolj okrog 100 delavcev.

Brzovlak zavozil v delavski vlak

ranjencev. Mrtvih k sreči ni. Izmed potnikov zagrebskega brzovlaka ni bil nikoli ranjen, pač pa sta težje ranjena strojvodja in ambulančni uradnik. Ker je proga popolnoma zatrpana, je ustavljen ves promet.

Iz Beograda in Zemuna je bila takoj odpeljana pomoč. Uradniki beografske železniške in batajnške postaje so postavljeni v disciplinarno preiskavo, dokler ne bo ugotovljeno, koga zadene krivida za to nesrečo, ki bi lahko imela še katastrofalne posledice.

Dobava premoga zasebnikom za osem dni ustavljen?

Radi strahovitega mraza dobava premoga silno otežkočena. — V Trbovljah je včeraj izstalo od dela 1300 rudarjev. — Producija premoga padla skoraj za polovico.

Ljubljana, 12. februarja.

V nedeljo obveščeno prebivalstvo, da prične v ponedeljek mestna plinarna prodajati angleški premog v zmožni po 30 do 100 kilogramov, je včeraj že na vse zdaj prihajalo v mestno plinarno na Resljevi cesti. Tekom včerajšnjega dne so prodali angleškega premoga 19.000 kg, večinoma v vrečah po 50 kg. Včeraj je plinarna prodajala droban ang. premog, danes v koshih, in sicer kg po 85 para. Včeraj so delili nakaznine za premog še v pisarni, danes pa so jih začeli radi prevelikega navala izdajati na dvorišču, kjer ga tudi tehtajo in spravljajo v vreče. Angleškega premoga v koshih kupljenega za generator, je še okoli 3 vagona na razpolago, ki bo, kakor je videti, kmalu poščet, ker je tudi danes še velik naval odjemalcev.

Danes je prejela mestna plinarna z Reke novo poškoditev angleškega premoga, skupaj 55 vagonov. Ker je ta premog droban, ne prihaja v poštev za konzumente. Premog vožijo že ves dopoldan s kolodov.

Dabi mestna občina, oz. mestna plinarna kar najbolj odpomogla splošnemu pomakanjanju kurilnici, se je včeraj odpeljal ravnatih mestne plinarni in g. Barti v Mursko Središče. — Dosegel je, da so tako odposlali vagon premoga mesni plinarni. Prosterni zavod kot generalni zastopnik rudnika v Peklenici pri Murskem Središču bo pošljal mestni plinarni vsak dan po en vagon premoga, mestni plinarni pa bo s tem omogočen, da bo lahko odstopila privatnim strankam v Ljubljani od lastne uporabe omenjene količine premoga.

Dobi mestna občina, oz. mestna plinarna kar najbolj odpomogla splošnemu pomakanjanju kurilnici, se je včeraj odpeljal ravnatih mestne plinarni in g. Barti v Mursko Središče. — Dosegel je, da so tako odposlali vagon premoga mesni plinarni. Prosterni zavod kot generalni zastopnik rudnika v Peklenici pri Murskem Središču bo pošljal mestni plinarni vsak dan po en vagon premoga, mestni plinarni pa bo s tem omogočen, da bo lahko odstopila privatnim strankam v Ljubljani od lastne uporabe omenjene količine premoga.

Dobava premoga je tudi v rudniku Peklenica, ki je last Karla Vargazona, komanditne družbe zelo močno otežkočena kot v vseh premogovnikih v Sloveniji. Včeraj so n. pr. popokale poljske tračnice in zato je bila dobava premoga minimalna.

Premogovnik produceira običajno dnevno 15 do 20 vagonov premoga, ki ga pa mora radi svoje obveznosti z direkcijo državnih železnic skoraj vsega dovajači železnic. Le par vagonov dobre zasebniki v Ptuju, Marijبورج in Ljubljani.

Radi strahovitega mraza je obolelo v vseh rudnikih nenavadno veliko število rudarjev. Včeraj je samo v Trbovljah izstalo od dela 1300 rudarjev. Vsi ti so deloma bolni, deloma so se ustrashili posledic silovitega mraza.

Producija v tem premogovniku, ki znača dnevno povprečno 400 vagonov, je padla na 170 vagonov. Mnogo je kriva tudi okolnost, da je separacija včeraj deloma zastrinjala, danes pa popolnoma.

Rudnikov gostilni na Sv. Petru cesti si je te dni neznan tat izmaksnil ključavničarskemu pomočniku Josipu Glavanu skoraj novo suknjo, vredno 1000 Din. — V stanovanje državnega maserja Ivana Kerina na Ahaeljevi cesti se je splazil včeraj neznan tat in mu iz predstobe ukradel več stvari, zlasti perila in mu povzročil 500 Din škode. — Dva dni poprej je bila v Rozmanovi gostilni ukralena suknja mitniškega prejemnika Ivana Benediktu. Suknja je bila vredna 1900 Din.

Iz Ljubljanske ceste je menda najpopolnejša ulica za pešce. Čim je bila nameščena urejena, asfaltirana in razsvetljena, je postal promet na njej zelo živilen. Ves promet, ki je šel poprej po tukovani Dunajske cesti ali po Kelodvorski ulici, gre sedaj po Miklošičeve cesti. Obenem z naraščajočim prometom pa je naraščala tudi Streljačna cesta, ker je včeraj skupaj z Miklošičeve cesti pričela kakovosten promet.

Miklošičeva cesta je menda najpopolnejša ulica za pešce. Čim je bila nameščena urejena, asfaltirana in razsvetljena, je postal promet na njej zelo živilen. Ves promet, ki je šel poprej po tukovani Dunajske cesti ali po Kelodvorski ulici, gre sedaj po Miklošičeve cesti. Obenem z naraščajočim prometom pa je naraščala tudi Streljačna cesta, ker je včeraj skupaj z Miklošičeve cesti pričela kakovosten promet.

Danes je prejela mestna plinarna z Reke novo poškoditev angleškega premoga, skupaj 55 vagonov. Ker je bil D. prepeljan v bolnič. Včeraj došlo je prišel pod avto trgovski vsejeno Beris Novak iz Most. S preeč težkimi poškodbami na glavi so ga prepeljali v bolnič. Kdo je zakrivil nesrečo, še ni znano.

Včeraj si je na svojem stanovanju na Sv. Petru cesti pognal kroglo v glavo 32letni državni uslužbenec Alojzij D. Ustrelil se je v glavo. Žena, ki ga je našla nezavestnega, je takoj pozvala rešilno postajo na pomoč, nakar je bil D. prepeljan v bolnič. Njegovo stanje je zelo kritično. Vzrok nesreča je bila beda, v kateri žive zdaj državni uslužbenec.

Včeraj so na svojem stanovanju na Sv. Petru cesti pognal kroglo v glavo 32letni državni uslužbenec Alojzij D. Ustrelil se je v glavo. Žena, ki ga je našla nezavestnega, je takoj pozvala rešilno postajo na pomoč, nakar je bil D. prepeljan v bolnič. Njegovo stanje je zelo kritično. Vzrok nesreča je bila beda, v kateri žive zdaj državni uslužbenec.

Včeraj so na svojem stanovanju na Sv. Petru cesti pognal kroglo v glavo 32letni državni uslužbenec Alojzij D. Ustrelil se je v glavo. Žena, ki ga je našla nezavestnega, je takoj pozvala rešilno postajo na pomoč, nakar je bil D. prepeljan v bolnič. Njegovo stanje je zelo kritično. Vzrok nesreča je bila beda, v kateri žive zdaj državni uslužbenec.

Včeraj so na svojem stanovanju na Sv. Petru cesti pognal kroglo v glavo 32letni državni uslužbenec Alojzij D. Ustrelil se je v glavo. Žena, ki ga je našla nezavestnega, je takoj pozvala rešilno postajo na pomoč, nakar je bil D. prepeljan v bolnič. Njegovo stanje je zelo kritično. Vzrok nesreča je bila beda, v kateri žive zdaj državni uslužbenec.

Včeraj so na svojem stanovanju na Sv. Petru cesti pognal kroglo v glavo 32letni državni uslužbenec Alojzij D. Ustrelil se je v glavo.

Dnevne vesti.

— Odlikovanje jugoslovenskega umetnika v Pragi. Kralj Aleksander je odlikoval z redom Sv. Save akademičnega kiparja Trpimira Ivančevića, redom s Korčuljanom. Ivančević biva stalno v Pragi, kjer je absoluiral akademijo upodabljajoče umetnosti. Poprej je študiral na kiparski šoli v Horicah, ki jo je dovršil z odličnim uspehom. Znaune so njegove plakete L. Vojnoviča, poslanika Lazarevića, praškega primatorja dr. Baxe, konzula Dajtića itd. V sejni dvorani staromesne posvečevalnice v Pragi so visi njegove plakete. — Darilo jugoslovenskih študentov mestu Pragi. Zadnje čas se je peča Ivančević kot Španjel učenec z medailjirstvom. Odlikovan je bil zato, ker je napravil krasne skulpturne okraske na grobnici, v kateri so zbrani zemski ostanki vseh naših, na Češkoslovaškem umrlih vojakov.

— Zdravstveno stanje Slovenije v lastek letu. Od 1. januarja do 31. decembra 1928 je bilo v ljubljanski oblasti 148 slučajev infuznih bolezni, 77 grize, 547 skrлатine, 1351 ošpric, 98 davice, 3 načeljivega vnetja možganov, 26 dušljivega kašla, 95 čena, 14 krčevite odrevenečnosti, 10 mumpoz, 7 vratnilčnega prisada, 1 drenavje in 1 vnetja hrbeničnega možga. V mariborski oblasti je bilo lani 13 slučajev narice, 34 mumpoz, 234 tifuznih bolezni, 67 grize, 510 skrlatinke, 1290 ošpric, 252 davice, 137 dušljivega kašla, 11 načeljivega vnetja možganov, 117 čena, 29 krčevite odrevenečnosti, 3 vratnilčne prisada, 1 gozivost, 1 stekline in 1 rdečice.

— Iz sodne službe. Za pravnega praktikanta je imenovan absol. pravnik Teodor Tomišek.

— Razid društva. Prostovoljno gasilno društvo v Kandiji in podružnico Krščanske šole v Piščah sta se po sklepnu občnih zborov prostovoljno razšli.

— Živalske kužne bolezni v ljubljanski in mariborski oblasti. V ljubljanski oblasti so bili od 28. januarja do 3. februarja 3 slučaji svinjske kuge in 1 čebelne kuge. V mariborski oblasti je bilo 4 t. m. 9 slučajev svinjske kuge in 1 mehurčastega izpuščaja goved.

— Iz »Uradnega lista«. »Uradni list« št. 14. z dne 9. t. m. objavlja zakon o uredbi rednih sodišč za kraljevino SHS.

— Kdo je glavni? — Ob podpisu sporazuma med Vatikanom in Italijo je »Slovenec« objavil danes sliko italijanskega kralja, Mussolinija in papeža. Italijanski kralj je na desni strani, Mussolini v sredi, papež pa na levji strani, menda so razprejeni po šaržah. Pri podpisu sporazuma se je odgral po »Slovenčevemu« poročilu tade prizor: »Bogoslovci, ki so stali na desnem krilu, so zapeli Te deum, na levem krilu pa so fašisti zaklicali svoj eja, eja Alala.« Komentar o tem predpustnem dogodku si lahko napravi vsakodan.

— Pošte Ljubljana 1, Ljubljana 2, Maribor 1 in Maribor 2 so doslej sprejemale in izdajale denarne in blagovne poštné pošiljke vsak delovnik ves dan nepretrgoma, torej tudi med 12. in 14. uro. Sedaj je odredilo ministrstvo pošte in telegrafa, da se mora tudi pri teh poštah v omenjenih dveh poštnih panogah poslovati s strankami le po 8 ur na dan, tako da odpade blagajniška in blagovna služba preko pojdne.

— Novi vozni red. V prometnem ministruzbu zbirajo in urejajo gradivo za novi vozni red na vseh progah državnih železnic. Novi vozni red bo tiskan do konca tekočega meseca in stopi v veljavlo 15. maja.

— Inozemski slusatelji na beografski univerzi. Na beografski univerzi je vpisanih 6 inozemskih slusateljev in sicer 2 Poljaka, 2 Čeha, 1 Francoz in 1 Anglete. Vsi študirajo slavistiko, srbohrvaščino in literaturo. Vpisanih sta tudi dve slusateljice, obe Francozinji.

— Odsodnina nasim izseljencem, ki se utonili na »Principessi Mafaldci«. Pred letom dni se je potopil italijanski polniški parnik »Principessa Mafalda«, last družbe Navigatione Generale Italiana. Uttonio je več sto potnikov, med katerimi je bilo tudi 6 naših državljanov. Po dolgem pričevanju se je posrečilo našemu glavnemu izseljeniškemu komisarijatu prisiliti italijansko parobrodno družbo, da izplača rodbinam ponesrečenih izseljenec zavarovalnim. Vsaka rodbina je dobila 20.000 Din.

— Zdravstveni dom v Mariboru. Na predlog Higijenskega zavoda v Ljubljani je odredil minister narodnega zdravja, da se ustanovi in otvoriti Zdravstveni dom v Mariboru ter teritorij: Maribor mesto, srez Maribor levi breg, srez Maribor desnji breg, mesto in srez Ptuj, srez Ljutomer, Murska Sobota, Dolnja Lendava, Čakovc in Prelog. Zdravstveni dom bo imel sledeče oddelke: 1.) Bakteriološko - serološko diagnostični oddelok, 2.) Higijensko epidemiološki oddelok, 3.) Antirabični oddelok, 4.) Šolska poliklinika in 5.) Dečji dispanzer. Začasno bodo nameščeni oddelki Zdravstvenega doma v prostorih Dečjega dispanzera in prostorih, katere bo določil oblastni komisar. Za v. d. upravnika Zdravstvenega doma je imenovan dr. Josip Vrtovc, zdravnik Higijenskega zavoda v Ljubljani.

— Mednarodni sejem v Metzu se vrsti od 27. junija do 15. julija 1929. Sejma se nadežljivo podjetja iz vseh držav z vzori poljedelskih in industrijskih produktov ter zanimivosti iz tujstega prometa.

— Smrtna kosa. V naša narodna društva je zasekala neizprosna smrť občutno vrezl. Včeraj dopoldne je namreč premindila v Ljubljani soprog pokojnega poštnega ravnatelja ga Marija Debelakova, ena najazilnejših članic mnogih narodnih in dobrodelnih društev. Z načeljivo vmeno je delovala pri Jadranški straži in v klubu Primork. Danes ob 16. jo položi k večernemu počiku. — Včeraj je umrl v Zagradcu na Doblenjskem vpopkojeni višji železniški uradnik g. Josip Perko. Pokojni je bil simpatičen, značajen mož. Pogreb bo jutri v Zagradcu. Blag jima spomin! Težko prizadetim rodbinam naše iskreno sožalje!

— Mednarodni sejem v Frankfurtu se vrsti od 14. do 17. aprila 1929. Cena za prestroje znača 15 mark za m².

— **Mednarodna kolonialna, pomorska in umetniška razstava v Antwerpnu** se bo vršila od aprila do oktobra 1929.

— **X. Trgovinski velesejem v Bruslu** se vrsti od 19. do 24. aprila 1929.

— **Slovenci v Ameriki.** Huda nesreča je doletela 14letno Margareto Matkovičevu v Steeltonu. Deklica je hotela v družbi 10letne Poljakinja Osavski pod tovornim vlakom, stojecim na progi, zlesti na drugo stran ceste. Nesreča je hotela, da je stroj baš v tem trenku potegnil in obredekli sta prišli pod wagon. Matkovičevi je vlak odtrgal desno nogo, Osavski pa samo roko. Obe so prepeljani v bolničko. — V Kraju Ely, država Minnesota je umrl 14. januarja Janez Ančič. Podlegel je pljučnici. Zapustil je ženo in osem nepreskrbljenih otrok. — V Denverju, država Colorado, je družini Sadarjevi umrl zletni sinček Albert. Še težja nesreča je zadelo družino Putnikovo, kateri sta v enem dnevu umrli sestna hčerka Agneza in 4letni sinček Karl. — Družini Drobničevi je na nogeva leta dan umrila 18 mesecev starca hčerkica Rozi. — V Sheboyngu je 22. p. m. umrl Ursula Zore. Pokojna je bila dona iz Bele cerkve na Dolenskem. V Ameriki je bivala 25 let. — 12. januarja je v kraju Center umrl Janez Škerl. Jetika ga je pobrala v 15. letu starosti.

— **Vreme.** Vremenska napovedi pravi, da bo nespremenjeno mrzlo vrme in da utegne še snežiti. Včeraj je snežilo v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu, Skoplju, Splitu in Sarajevu. Temperatura je povsod občutno padla. Maksimalna temperatura je znašala včeraj v Splitu +2, v Skoplju -10, v Mariboru -12, v Ljubljani in Zagrebu -15. Davi je bilo v Splitu -1, v Skoplju -13, v Sarajevu -14, v Zagrebu -20, v Ljubljani -20.6, v Mariboru -24, v Beogradu -26 stopinj. Barometer je kazal v Ljubljani davi 762 mm.

— **Sava pri Zagrebu zamrzla.** Včeraj so imeli v Zagrebu najnižji mrz v letoski zimi. Toplomer je kazal 21 stopinj pod nivo. Dopoldne je mrz nekoliko popustil, v opoldanskih urah pa je temperatura znova padla. Sava je žeč noč pri Zagrebu polnoma zamrzla. Iz Slovencev je varila velike ledene plošče in zjutraj je bila pokrita z debelim ledom. Zadnjih je Sava zamrzla leta 1880. Zaenkrat še ni nevarnosti, da bi se most porušil, če bo na mrz dolgo pritiskal, bo tudi most v nevarnosti.

— **Podgane na mrtvi ciganki.** Iz Zagreba poročajo o tragični smrti lepe ciganke. Zvela je zadnje čase v Zagrebu z nekim zidarjem. Uredila sta si občutno gnezdo na podstrešju neke hiše v Petrinjski ulici. Nedavno je pa ciganka zbolela. Bilo je ji vedno slabše, toda upanja ni izgubila. Toda smrt je bila prav blizu. Včeraj zjutraj je ciganka umrla. Njen življeč je nekaj časa javkal in žaloval za njo, potem se je odpravil v mesto, morda da bi presrelbil vse potrebno za dostojen pogreb. Med tem je prišla celo cigankova družina iz Svetega Kralja, kateri je ciganka pripadal, a se je z njuo sprla in zbežala ter zvela na podstrešju z zidarnjem. Stanovnici so opazili, da so vratobe, v kateri je umrla ciganka, zaprla. O tem so takoj obvestili policijo, ki je poslala na podrešje komisijo. Ko so s silo odprli vrata, so zagledali v sobi vse polnopravljene, ki so zbežale na vse strani. Na poti se je ležala mrtva ciganka, ki so ji počigale že odgrinile nos, ustnice, ušesa in načelo tudi že telo.

— **Pri Zagrebu zamrzla dva seljaka.** Iz Zagreba poročajo, da je v Malo Mlaki v zagrebški okolici zamrzil seljak Josip Tisanič. Selj je s stricem v zidanico po vino. V zidanicu so oba precej pla in ko sta se vracača, da je Tisanič rekel stricu, da ne more naprej. Stric je Tisaniča naložil na pleča in ga nesel, dokler je mogel. Potem ga je odložil v selj skat pomoci Našel je taborski seljak, ki so ga greli in ga okrepljali ter šli natu z njim skat Tisaniča. Toda niso ga neseli, Izgubili so sled, ker je nepravilno snežilo. Kasenje je Tisaniča našla njegova žena že mrtvega. Tisanič je izgubil pot in obležil od onemogočnosti pri nekem ribniku, kjer je zmrznil. Tudi v okolici Popovače je zmrznil nek seljak, ki se je vratal domov. Tudi ta je bil malo v njeni. Sedel je kraj ceste, da bi se odpotčil. Spacel ga je premagal in nesrečno je zmrznil. Našli so ga drugi dan.

— **Volkovi in stekli psi okoli Karlovca.** V Karlovcu sneži že dva dni neprestano in pritisnil je hud mrz, ki je postal še neznošljivi, ker piha mrljek veter. Zaradi hudega mrzja so se pojavili v karlovški okolici volkovi. Učitelji so javili oblastem, da je življenje šolske dece, ki prihaja v Solo iz okolice skozi gozd, ogroženo. Sicer je po obisku šol v Karlovcu zelo slab. Tudi mestni otroci ne prihajači zaradi hudega mrzja v solo. V Karlovcu je ved šol zaprla. Okoli Generalnega stola so se pojavili stekli psi, ki tudi ogrožajo življenje prebivalcev in šolskih otrok. V zamrzajočem Koli so našli pred dnevi zamrznjenega novorojenčka.

— **Veliki požar v Jajcu.** Iz Jajca poročajo, da je včeraj nastal velik požar v tovarni bosanske delnične družbe za proizvodnjo električne. Požar je nastal ob 10. zvečer in se ga je posrečilo lokalizirati šele po večurnem napornem gašenju. Požar se je pojavit v oddelku za pridobivanje klora, ki se nahaja v bližini tovarniških pisarn. Delovoda v tem oddelku je kuril v delavnicu in naiblž oguba ni popolnoma pogasil, ko je odšel. Tako so se vzgala tia in kmalu je bila tovarna v plamenih. V bližini tovarne je tudi skladische karbida, ki ga je bilo okoli 10 vagonov. Med prebivalstvom je nastala panika, ker je bila nevarnost, da se vname tudi skladische karbida, kar bi imelo katastrofalne posledice. Eksplozija bi porušila celo mesto. Gasilcem se je pa le posrečilo počakati na preprečiti že več nesreč.

— **Roman življenja in smrti prestolonskega slednika Rudolfa.** Te zanimive spomine na eno največjih tragedij v rodbini Habsburžanov bomo nadaljevali nanti. Danes smo moralni nadaljevanje radi pomanjkanja prostora izpustiti.

— **Napadel in okužil mladenka.** Včeraj se zaznali na zagrebski policiji preiskavo proti nekemu krovčnu, ki je napadel 20letno služkinjo Teresijo M. in jo oskrnul. Služkinja je sedela v neki posredovalnici za služkinje v Zagrebu in čakala na službo. Ko sta vstopila neki moški in neka ženska, ki sta se takoj priblizila lepi moški in zdravi služkinji ter ji ponudila dobro službo. Služkinja je odšla z njima na krov, nakar so se odpeljali v Požego, kjer sta imela zvoničko svojo gostilno. Služkinja sta obljubila hrano in stanovanje, gledeendarja sta pa rekla, da ga more zasluziti kolikor hoče od gostov. Gostilniški gostovi je bilo redno več. Pribajali so v gostilno in si ogledovali lepo novo nastakrico, ki se pa za ne ni dosti zmenila. Zato so se že gosti kmalu navlčili in hodili raste drugam, kjer je bilo več zabave. Neke noči so je pa v poselku sobo spazil neki krojač, ki je posebno rad zapravil lesen v tej gostilni in bil zaznabljen v lepo Teresijo. Krojač je služkinjo prisilil, da se mu je udala. Pri tem je tudi okužil. Služkinja je ovadila policiji gostilničarja in krovčnega krojača, ki je bila v poselku sobo spazil neki krojač, ki je posebno rad zapravil lesen v tej gostilni in bil zaznabljen v lepo Teresijo. Krojač je služkinjo prisilil, da se mu je udala. Pri tem je tudi okužil. Služkinja je ovadila policiji gostilničarja in krovčnega krojača, ki je bila v poselku sobo spazil neki krojač, ki je posebno rad zapravil lesen v tej gostilni in bil zaznabljen v lepo Teresijo. Krojač je služkinjo prisilil, da se mu je udala. Pri tem je tudi okužil. Služkinja je ovadila policiji gostilničarja in krovčnega krojača, ki je bila v poselku sobo spazil neki krojač, ki je posebno rad zapravil lesen v tej gostilni in bil zaznabljen v lepo Teresijo. Krojač je služkinjo prisilil, da se mu je udala. Pri tem je tudi okužil. Služkinja je ovadila policiji gostilničarja in krovčnega krojača, ki je bila v poselku sobo spazil neki krojač, ki je posebno rad zapravil lesen v tej gostilni in bil zaznabljen v lepo Teresijo. Krojač je služkinjo prisilil, da se mu je udala. Pri tem je tudi okužil. Služkinja je ovadila policiji gostilničarja in krovčnega krojača, ki je bila v poselku sobo spazil neki krojač, ki je posebno rad zapravil lesen v tej gostilni in bil zaznabljen v lepo Teresijo. Krojač je služkinjo prisilil, da se mu je udala. Pri tem je tudi okužil. Služkinja je ovadila policiji gostilničarja in krovčnega krojača, ki je bila v poselku sobo spazil neki krojač, ki je posebno rad zapravil lesen v tej gostilni in bil zaznabljen v lepo Teresijo. Krojač je služkinjo prisilil, da se mu je udala. Pri tem je tudi okužil. Služkinja je ovadila policiji gostilničarja in krovčnega krojača, ki je bila v poselku sobo spazil neki krojač, ki je posebno rad zapravil lesen v tej gostilni in bil zaznabljen v lepo Teresijo. Krojač je služkinjo prisilil, da se mu je udala. Pri tem je tudi okužil. Služkinja je ovadila policiji gostilničarja in krovčnega krojača, ki je bila v poselku sobo spazil neki krojač, ki je posebno rad zapravil lesen v tej gostilni in bil zaznabljen v lepo Teresijo. Krojač je služkinjo prisilil, da se mu je udala. Pri tem je tudi okužil. Služkinja je ovadila policiji gostilničarja in krovčnega krojača, ki je bila v poselku sobo spazil neki krojač, ki je posebno rad zapravil lesen v tej gostilni in bil zaznabljen v lepo Teresijo. Krojač je služkinjo prisilil, da se mu je udala. Pri tem je tudi okužil. Služkinja je ovadila policiji gostilničarja in krovčnega krojača, ki je bila v poselku sobo spazil neki krojač, ki je posebno rad zapravil lesen v tej gostilni in bil zaznabljen v lepo Teresijo. Krojač je služkinjo prisilil, da se mu je udala. Pri tem je tudi okužil. Služkinja je ovadila policiji gostilničarja in krovčnega krojača, ki je bila v poselku sobo spazil neki krojač, ki je posebno rad zapravil lesen v tej gostilni in bil zaznabljen v lepo Teresijo. Krojač je služkinjo prisilil, da se mu je udala. Pri tem je tudi okužil. Služkinja je ovadila policiji gostilničarja in krovčnega krojača, ki je bila v poselku sobo spazil neki krojač, ki je posebno rad zapravil lesen v tej gostilni in bil zaznabljen v lepo Teresijo. Krojač je služkinjo prisilil, da se mu je udala. Pri tem je tudi okužil. Služkinja je ovadila policiji gostilničarja in krovčnega krojača, ki je bila v poselku sobo spazil neki krojač, ki je posebno rad zapravil lesen v tej gostilni in bil zaznabljen v lepo Teresijo. Krojač je služkinjo prisilil, da se mu je udala. Pri tem je tudi okužil. Služkinja je ovadila policiji gostilničarja in krovčnega krojača, ki je bila v poselku sobo spazil neki krojač, ki je posebno rad zapravil lesen v tej gostilni in bil zaznabljen v lepo Teresijo. Krojač je služkinjo prisilil, da se mu je udala. Pri tem je tudi okužil. Služkinja je ovadila policiji gostilničarja in krovčnega krojača, ki je bila v poselku sobo spazil neki krojač, ki je posebno rad zapravil lesen v tej gostilni in bil zaznabljen v le

Szekula Jenö:

Suženj in Rimljanka

Roman.

Bila je zelo izobražena, končala je osem razredov gimnazije, na univerzo se pa ni mogla vpisati, ker ni imela zmotnih sredstev. Bila je iz odlične rodbine. Njen oče je bil polkovnik v Szaszvarosu, toda pred dvema letoma je umrl. Tudi ona je moralna z materjo bežati iz Sedmogaške. Bratovi ne imela. Z materjo sta imeli skromno stanovanje v Terezini ulici.

Dolga pot se mi je zdela kratka. Glej, že stojiva pred vrati hiše v Terezini ulici. Dekle je pozvonila.

Svečano sem se odkril.

— Kdaj se vidita?

— Ne vem, je odgovorila smejč. — V vašo pisarno me nikoli več ne bo. Ne prideim, tudi če Yvonne odpoveste. Danes ste močno pošteno izmučili.

— Kdo bi mislil zdaj na pisarno? — sem vzkliknil. — Gre za važnejše reči. Gospodinja Jamborova, rad bi vas nekaj vprašal. Prosim, odgovorite mi od krito in iskreno.

— Izvolite, gospod Szebeni.

— Ali bi me hoteli za moža?

Teda na naskok ni bila pripravljena. Sicer je pa res prišlo zelo naglo, brez vsekih priprav, brez običajnega uvoda. Toda moj princip je: kdor se hoče ženiti, naj ne razmišlja dolgo. V zakonski jarem je treba skočiti hitro, kakor na glavo v mrzlo vodo.

— No, odgovorite. Hočete biti moja žena?

Dekle me je prestrašeno pogledalo. Mašo je manjkalo, da se ni onesvestila. Menda je mislila, da se mi je nenadoma zmesealo.

— Norčujete se iz mene, gospod ravnatelj. — je jecijala v zadregi.

— S tako sveto zadovo se ne šalim.

— Saj me nitki ne poznate, Komaj ste spregovorili z menoj nekaj besed.

— Imel bom dovolj časa spoznati vas, ko boste moja žena.

— Toda ... to je tako nepričakovano ... tako skriveno ... Dovolite mi vsaj, da malo premislim. Čez dva tedna vam odgovorim.

Hišnik je odklenil vežno vrata. Nain pogovor je bil končan. Ves blažen sem ji poljubil roko, ker sem videl v njenih očeh, da me ne bo zavrnila.

— Na svidenje, Margita!

— Zdravom! Ottmar!

— Da, zelo joi ljubim.

— Saj ste jo videli samo enkrat.

— To nič ne de. Klub temu jo ljubim.

— Torej se poročite z njo?

— Seveda. Saj sem jo že zasnabil.

— Pri meni se ne. Ne pozabite, da sem njeni mati. Tudi jaz imam pravico odločati v tej zadevi.

— Prosim vse torej, draga mama, daite mi Margito za ženo.

— Šinko moj! Dragi moj sin! — je vzkliknila stara vsa srečna. Objela me je in poljubila. — Dam vam svoj blagovoj, moi dragi, ljubljeni sin.

Če nekaj tednov je bila svatba. Za žentovansko potovanje sva si izbrala Italijo, od koder sva se vrnila v Budimpešto. Naiel sem v Hernadski ulici veliko lepo, moderno in udobno stanovanje petih sob. Lepo sva si ga uredila.

Imela sva vsega v izobilju. Tudi moja tašča se je preselila k nama.

Moja tašča je pedantična in stroga ženska. Je visoka, suha, črna, kožena. Nosi očala. Dušo ima zelo občutljivo in ne more pozabiti, da je bila nekoč prva dama med oficirskimi soprogami male garnizije, ko je bil njen mož še aktivni polkovnik. Meni zelo ljubi in mi na vse načine streže, toda s svojo pedantičnostjo in žensko sitnostjo me spravi včasi naravnost v obup. Je pa duhovitna in ima zdrav humor. Poleg tega zna izborno kuhati in zato ji rad odpustim vse druge nedostatke.

Moj zakon je srečen. Žena mi je zvezeta in smatram jo za hvaležnega mlajšega tovariša. Imata zlato srce in priznati moran, da je razumna družica. Dobil sem z njo dražestno in ljubečno ženico. Dasi sem skoro dvakrat toliko star kakor ona, vendar mislim, da je zelo načelana name. Tudi njen izobrazba se mi zdi za skupno življenje zelo važna, ker naju se bolj zbljužuje. Samo malo preveč intimna je s svojim bratancem, z onim Dobozijem, o katerem sem govoril že v drugem poglavju. Toda končno — to so sorodniki, pravico ima — in to razmerje še flirt ni.

Moja žena je malo svojeglava. Ima tudi romantična nagnjenja. Hitro se razjavi in po več dni ne črhone besedice. Z njo je treba ravnati kot s plemenitim, polnokrvnim, vrestim in muhastim konjem. Njen značaj v splošnem ni slab. Tudi glede zdravja se ne more pritoževati. Nima navade bolehati. Živce ima pa preveč občutljive. Čuti že naprej vse, kar se bo zgodilo in celo vremenske izpremembe zna napovedovati.

Nekoč me je zelo prestrašila.

— Ti! Ali veš, da sem podvržena luni?

Skozi okno je nama stjala v obraz polna luna.

— Zakaj tako misliš, dušica?

— Kar tako. Zelo rada gledam luno. Zasmeha sem se.

— To nič. Samo zdi se ti. Lumatikov v resnicu sploh ni. Pač pa nekateri ljudje in spanju hodijo. To so somambulizem. So ljudje, ki v spanju vstanjajo in hodijo po sobi, ne da bi se zavedali. Ljudstvo pravi takim ljudem lunatiki.

— In vendar. Mislim, da ima ljudstvo prav. Glej, jaz čutim lunine face že vnaprej. Ob polni luni sem zelo nemirna in nervozna. Ob tem času imam zelo čudne sanje. A če more luna vplivali na mene v obliki rume in oseke, zakaj je čelo na ledomrzlo steklo. Luna je sijala na nebnu. Soba je bila polna blede mesečine.

— Margita, kaj ti je? — sem vzkliknil prestrašeno.

— Nič, je odgovorila moja žena, zdramljena iz težkih misli. — Takoj pojdem v posteljo.

Toda bil sem prestrašen.

Drugi dan sem se posvetoval z zdravnikom, ki me je pa pominil, češ, da je moja žena samo malo nervozna. Mrzli oblački da ji pomire živce. In tudi dobra hrana da bo blagodejno vplivala na njo. Moja žena je še zelo mlada in bo do detsko boleznen prav lahko prebolela.

Kupujte! Čitalci
Princesko Zvezdano'

Čitalci
Princesko Zvezdano'

v dvorani restavracije „Gorenjski kolodvor“
začetek ob 8. uri - Na Leoša naška bo odprtina

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi bitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA. Masarykova cesta 9 (nasproti garniturnice). Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno! 61

DANES

DANES

DANES

VELIKA MASKARADA

v vseh prostorih restavracije Dvor

Vstop prost

Železnato vino

Iekarska dr. G. Picholz

v Ljubljani krepka oslabite, malo-

krvne, odraste in otroke.

102/T

Majhno posestvo

v bližini Šoštanjke postaje pro-

dam. Novo gospodarsko poslopje,

zadnjih 20 metrov po 25 Din na-

mestu v gorodu, 1 uro nad Jese-

nicami, naprodaj. Pojasnila daje

Cena po dogovoru. Pojasnila daje

Gosar. Plavški rovt nad Jesenic-

mi, Šoštanjko.

305

Kuharica in sluga

za obisk v Beogradu, ev. zakon-

ca brez otrok, ki sta veča do-

mačih del, naj poslužita svoje po-

matne na naslov: München, Beograd.

Toplički venac 4.

307

Mehkih drv

nad 200 metrov po 25 Din na-

mestu v gorodu, 1 uro nad Jese-

nicami, naprodaj. Pojasnila daje

Cena po dogovoru. Pojasnila daje

Gosar. Plavški rovt nad Jesenic-

mi, Šoštanjko.

309

KDOR OGLAŠUJE, TA NAPREDUJE!

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D.D.

LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in

samo na debelo:

domači in novežki za domač-

kurivo in industrijske svrhe

308

KOKS

tivarški, plavšček in plasti-

309

BRIKETE

Prometni zavod za premož d.d.

v Ljubljani. Mikloščeva cesta št. 15/1.

Grozna rodbinska tragedija v Sofiji

V sredo je ustrelil v Sofiji bogat meščan Kostov svojo ženo in njenega ljubčka. — Po dvojnem umoru se je hotel usmrtili, pa se mu ni posrečilo.

Redki so umori, zlasti če nimajo političnega značaja, ki bi tako razburili javnost, kakor strahovita rodbinska tragedija, ki se je odigrala v sredo v Sofiji. Bolgarske javnosti ni razburila samo vest, da so žrtve in morilec splošno neznan, ampak tudi kateri ženski naziv je imel.

Redki so umori, zlasti če nimajo političnega značaja, ki bi tako razburili javnost, kakor strahovita rodbinska tragedija, ki se je odigrala v sredo v Sofiji. Bolgarske javnosti ni razburila samo vest, da so žrtve in morilec splošno neznan, ampak tudi kateri ženski naziv je imel.

Redki so umori, zlasti če nimajo političnega značaja, ki bi tako razburili javnost, kakor strahovita rodbinska tragedija, ki se je odigrala v sredo v Sofiji. Bolgarske javnosti ni razburila samo vest, da so žrtve in morilec splošno neznan, ampak tudi kateri ženski naziv je imel.

Redki so umori, zlasti če nimajo političnega značaja, ki bi tako razburili javnost, kakor strahovita rodbinska tragedija, ki se je odigrala v sredo v Sofiji. Bolgarske javnosti ni razburila samo vest, da so žrtve in morilec splošno neznan, ampak tudi kateri ženski naziv je imel.

Redki so umori, zlasti če nimajo političnega značaja, ki bi tako razburili javnost, kakor strahovita rodbinska tragedija, ki se je odigrala v sredo v Sofiji. Bolgarske javnosti ni razburila samo vest, da so žrtve in morilec splošno neznan, ampak tudi kateri ženski naziv je imel.

Redki so umori, zlasti če nimajo političnega značaja, ki bi tako razburili javnost, kakor strahovita rodbinska tragedija, ki se je odigrala v sredo v Sofiji. Bolgarske javnosti ni razburila samo vest, da so žrtve in morilec splošno neznan, ampak tudi kateri ženski naziv je imel.

Redki so umori, zlasti če nimajo političnega značaja, ki bi tako razburili javnost, kakor strahovita rodbinska tragedija, ki se je odigrala v sredo v Sofiji. Bolgarske javnosti ni razburila samo vest, da so žrtve in morilec splošno neznan, ampak tudi kateri ženski naziv je imel.

Redki so umori, zlasti če nimajo političnega značaja, ki bi tako razburili javnost, kakor strahovita rodbinska tragedija, ki se je odigrala v sredo v Sofiji. Bolgarske javnosti ni razburila samo vest, da so žrtve in morilec splošno neznan, ampak tudi kateri ženski naziv je imel.

Redki so umori, zlasti če nimajo političnega značaja, ki bi tako razburili javnost, kakor strahovita rodbinska tragedija, ki se je odigrala v sredo v Sofiji. Bolgarske javnosti ni razburila samo vest, da so žrtve in morilec splošno neznan, ampak tudi kateri ženski naziv je imel.

Redki so umori, zlasti če nimajo političnega značaja, ki bi tako razburili javnost, kakor strahovita rodbinska tragedija, ki se je odigrala v sredo v Sofiji. Bolgarske javnosti ni razburila samo vest, da so žrtve in morilec splošno neznan, ampak tudi kateri ženski naziv je imel.